

# Лекція 10

Ландшафт, як основа просторової структури міста. Природна основа та каркас міста Класифікація об'єктів системи відкритих територій.

# Ідеалізовані схеми озеленення міст (диференціація за найпростішими геометричними ознаками)



Клиновидна



Лінійна з клинами.



Кільцева



Повздовжньо -  
стрічкова



Периферійна  
з клинами



Поперечно -  
стрічкова



Ядрова



Сітчаста



Водно - зелений  
діаметр



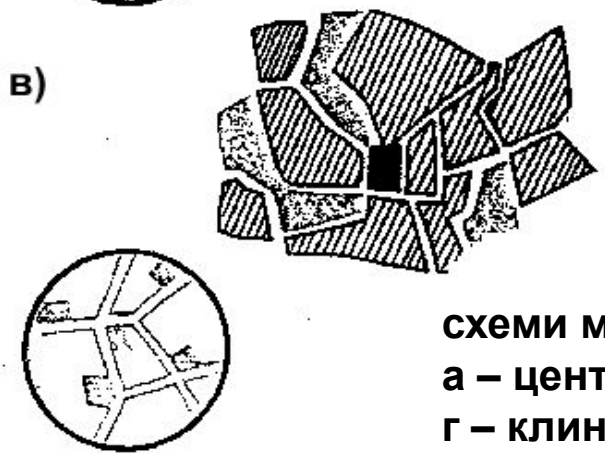
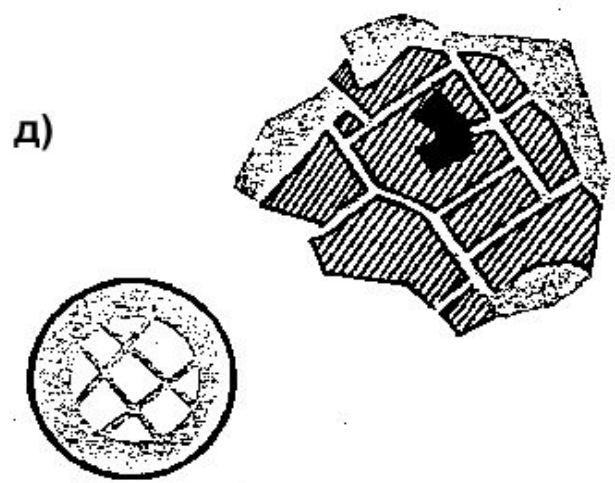
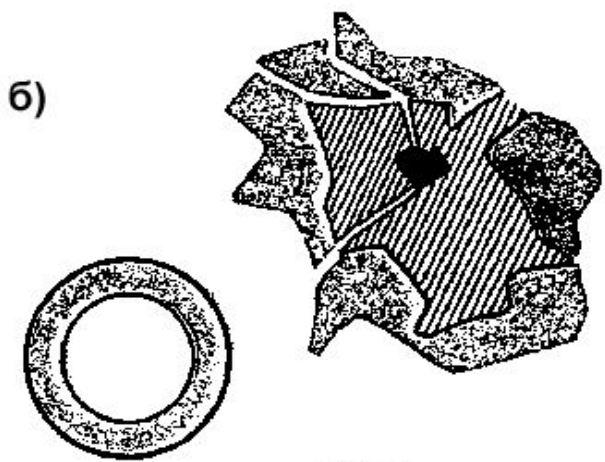
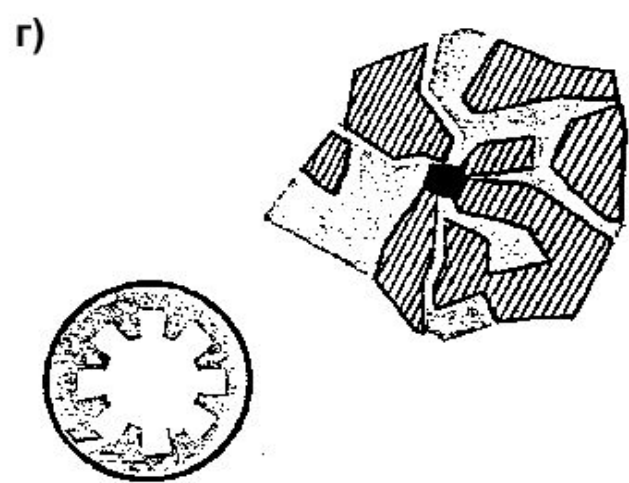
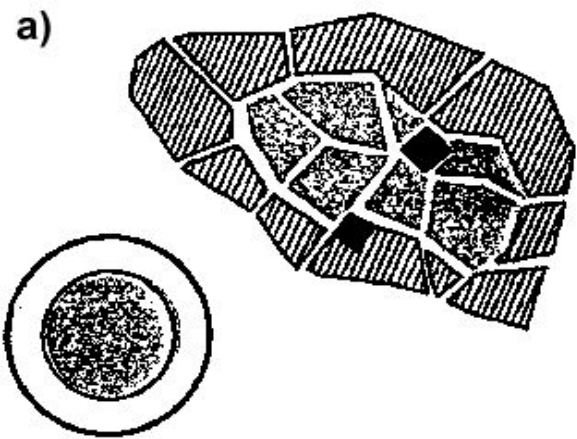
Фонова






Периферійно-лінійна



Дисперсна



 Сельбищна териорія  
 Міський центр  
 Система зелених насаджень

схеми міських структур озеленення:  
 а – центрична; б – периферійна; в – дисперсна (плямами)  
 г – клинами; д – периферійна з клинами.

# Класифікація об'єктів системи озеленених територій міста.

- *озеленені території загального користування;*
- *озеленені території обмеженого користування*
- *озеленені території спеціального призначення.*

# *До озеленених територій загального користування входить*

- **Парк** – зелений масив, сформований за законами садово-паркового мистецтва і призначений для відпочинку населення, назва «парк» з'являється в першій половині XVIII ст.
- **Сквер** — упорядкована і озеленена територія в середині житлової або промислової забудови і упоряджена місцями для відпочинку.
- **Бульвар** – широка прогулянкова алея вздовж вулиці (посередині, по обох або по одній стороні) обсаджена деревами і упоряджена місцями для відпочинку.
- **Лісопарк** — це благоустроєний ліс, призначений для вільного короткотермінового відпочинку і приведений шляхом поступової реконструкції в певну ландшафтно-планувальну систему.

# Визначення парку

- **парк** – це земельна ділянка з природною або спеціально висадженою рослинністю, з дорогами, алеями, водоймами, призначеними для прогулянок, відпочинку, ігор.

# Типи парків

- Історичний парк.
- Парк культури і відпочинку.
- Спортивний парк.
- Парк розваг (атракціонів).
- Міський парк.
- Парк-виставка.
- Дитячий парк.
- Меморіальний парк.
- Етнографічний парк (скансен).
- Ботанічний сад.
- Зоологічний парк.
- Курортний парк.
- Міський сад.

## ***Озеленені території обмеженого користування:***

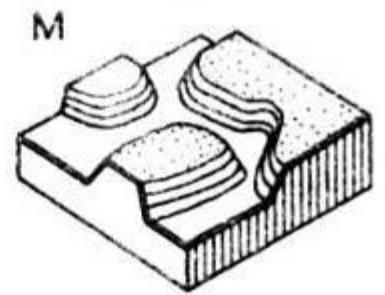
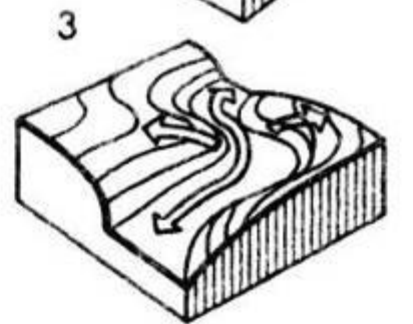
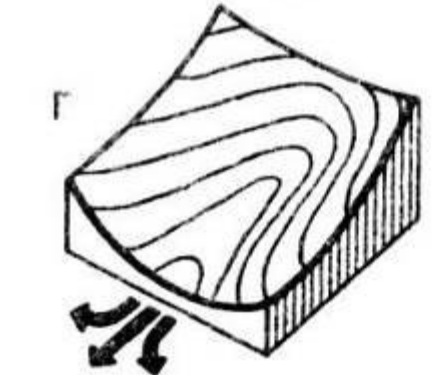
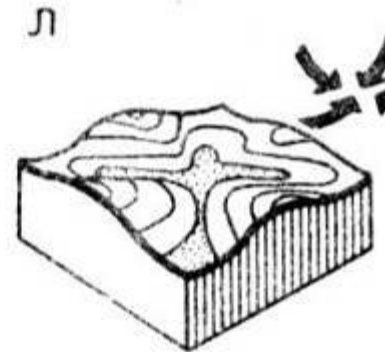
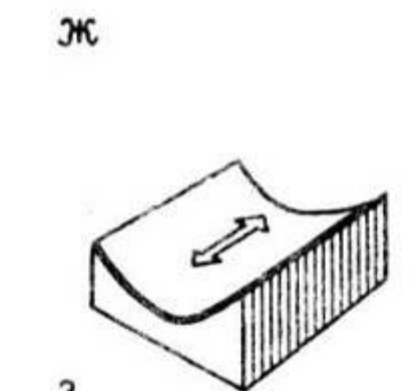
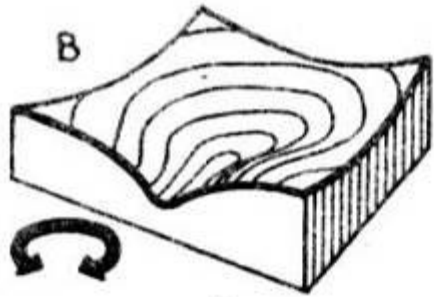
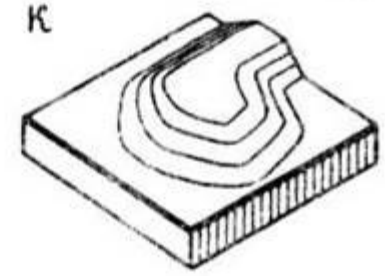
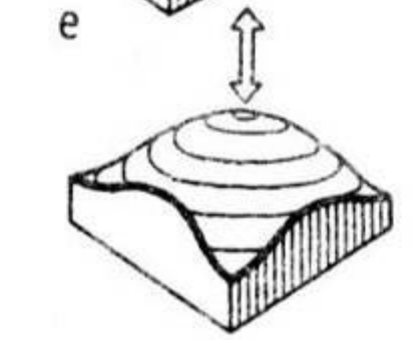
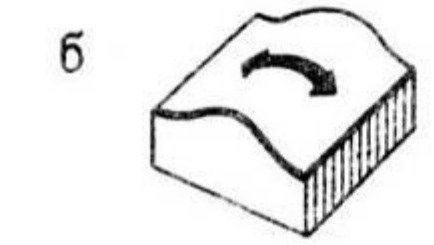
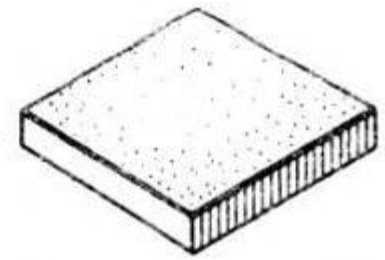
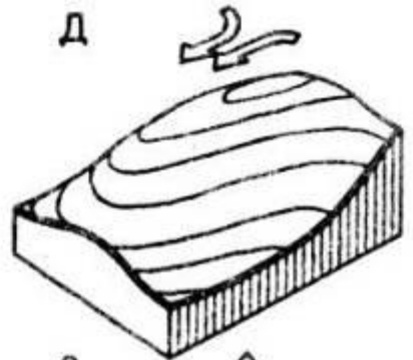
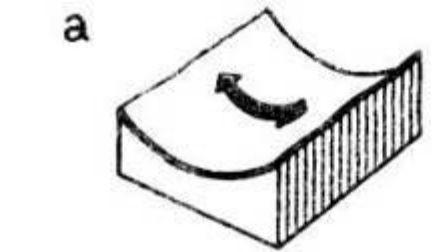
- Озеленені території житлових районів, мікрорайонів і кварталів, забудованих багатоквартирними будинками.
- Озеленені території при вищих та середніх спеціальних навчальних закладах.
- Озеленені території дитячих дошкільних установ.
- Озеленені території при культурно-освітніх і спортивно-оздоровчих установах.
- Озеленені території при науково-дослідницьких закладах.
- Озеленені території при закладах охорони здоров'я і соціального забезпечення.
- Озеленені території при промислових підприємствах і складських зонах.
- Озеленені території при житлових будинках в районах садибної забудови.
- Парк або сад при санаторії, будинку відпочинку, дитячому таборі



# ***Озеленені території спеціального призначення:***

- Захисні зони при промислових підприємствах.
- Захисні зони від несприятливих природних явищ.
- Водоохоронні зони.
- Протипожежні насадження.
- Насадження захисно-меліоративного і меліоративного призначення.
- Вуличні насадження.
- Насадження вздовж автомагістралей і залізниць.
- Насадження на кладовищах.
- Розсадники і декоративні школи.

# Основні характеристики рельєфу:



- а – увігнутість,
- б – випуклість
- в – замкнутість
- г – відкритість,
- д- динамічність
- е – статичність
- ж – неперервність
- з – перерваність
- и – безмежність
- к – завершеність
- л – концентричність
- м - роззосередженість

# Формування планувальної структури міста в різних рельєфних ситуаціях:

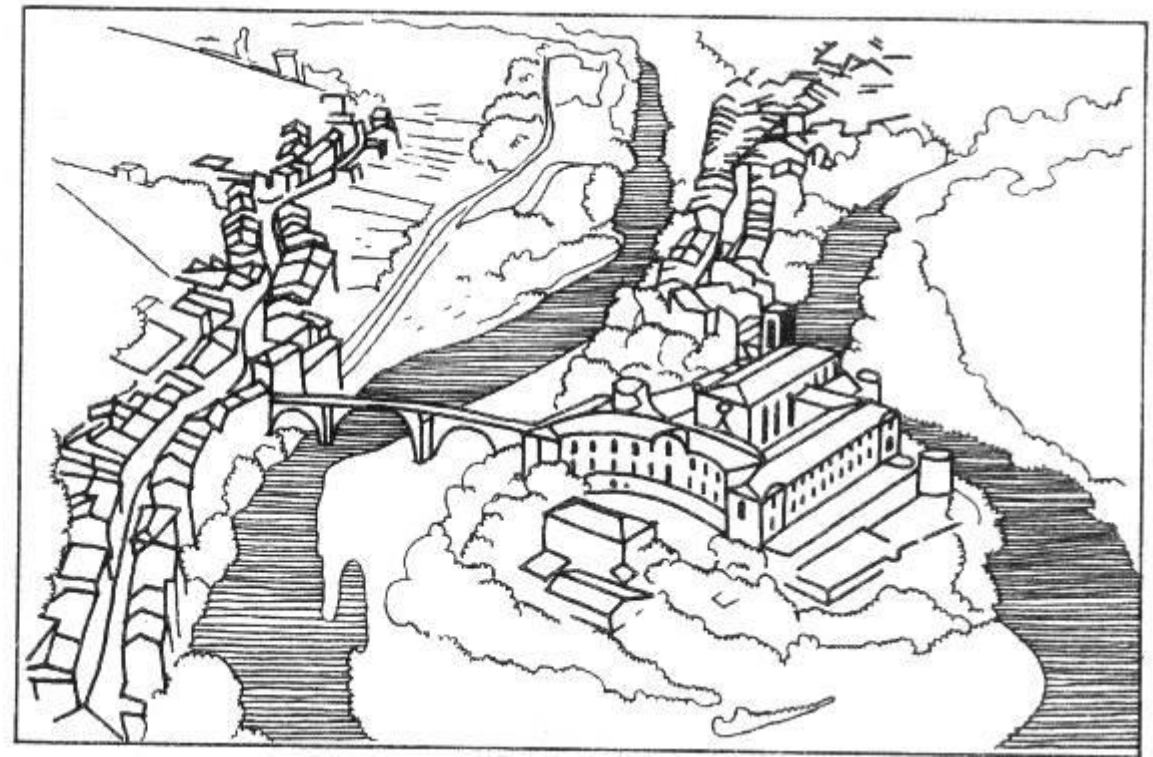
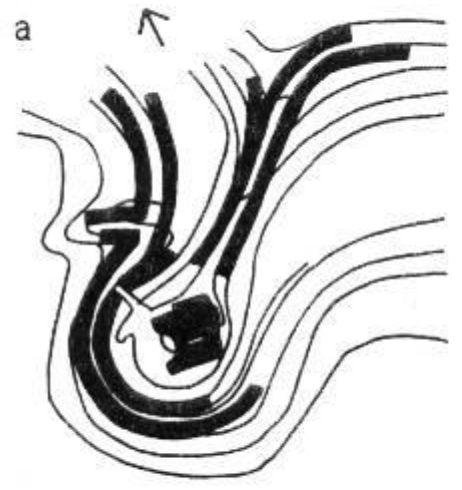
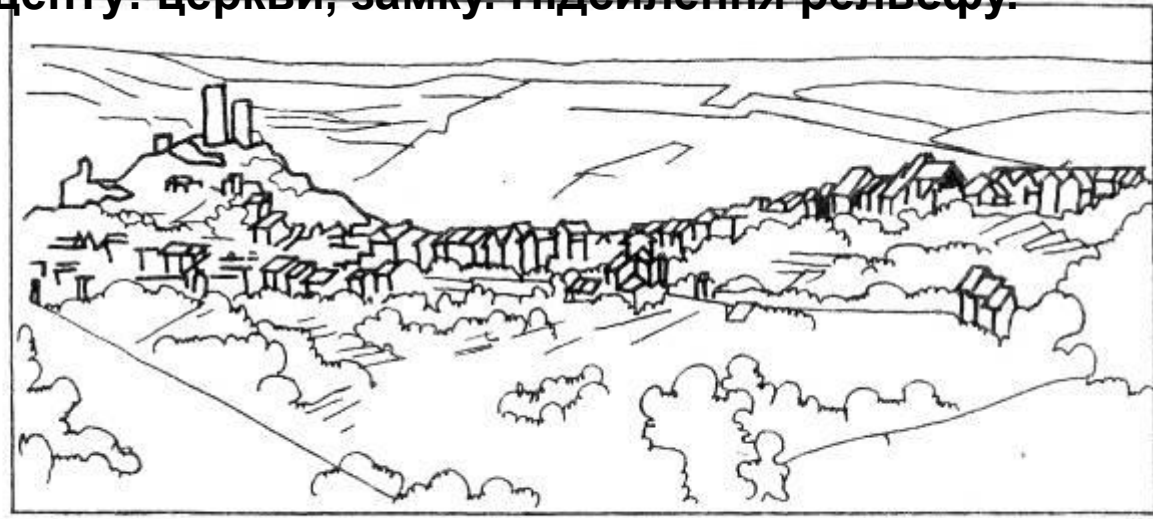
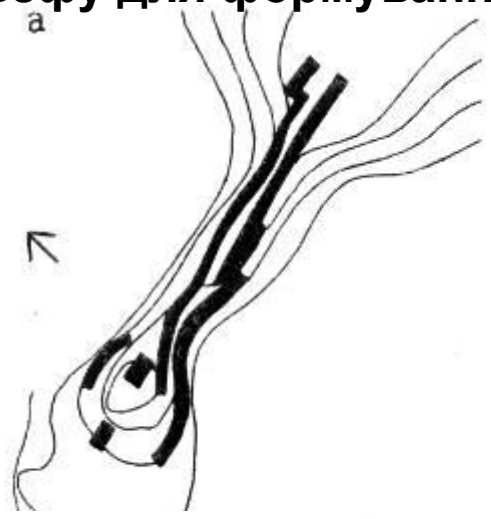
А – компактна структура

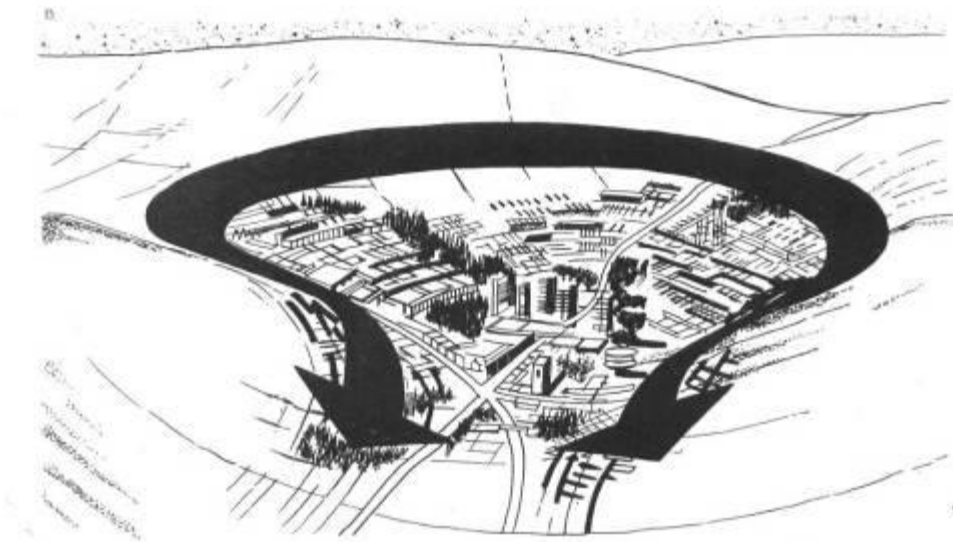
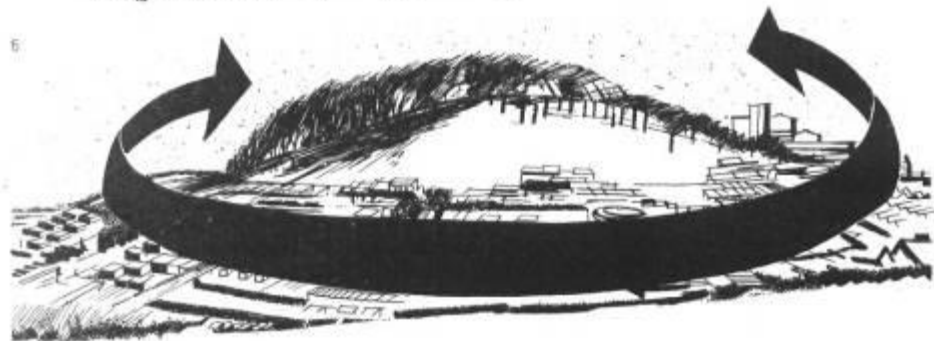
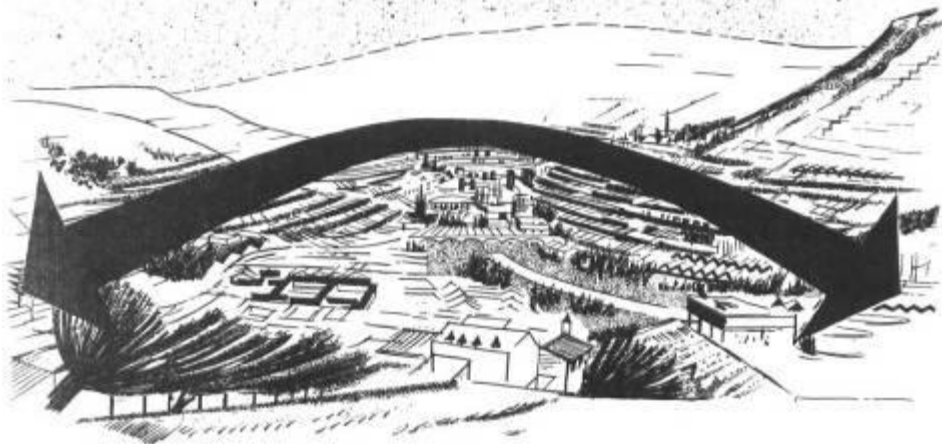
Б – променева структура В – лінійна структура Г – розгалужена структура Д – групова структура

	I	II	III	IV	V
A					<p>1- терит. складні для освоєння,                  2- першочергові для освоєння                  3 – зона розширення міста                  4- зона перспективного розвитку                  5 – подолання порогу рельєфу                  6 – розвиток вздовж природної осі                  7 – подолання складки рельєфу                  8 – основні і другорядні магістралі</p>
Б					
В					
Г					
Д					

	1		5
	2		6
	3		7
	4		8

Формування містобудівного об'єкту на різних ландшафтах. Використання рельєфу для формування акценту: церкви, замку. Підсилення рельєфу.





## Типи структурного розвитку міста:

- амфітеатральний
- кільцеподібний
- підковоподібний
- лінійний

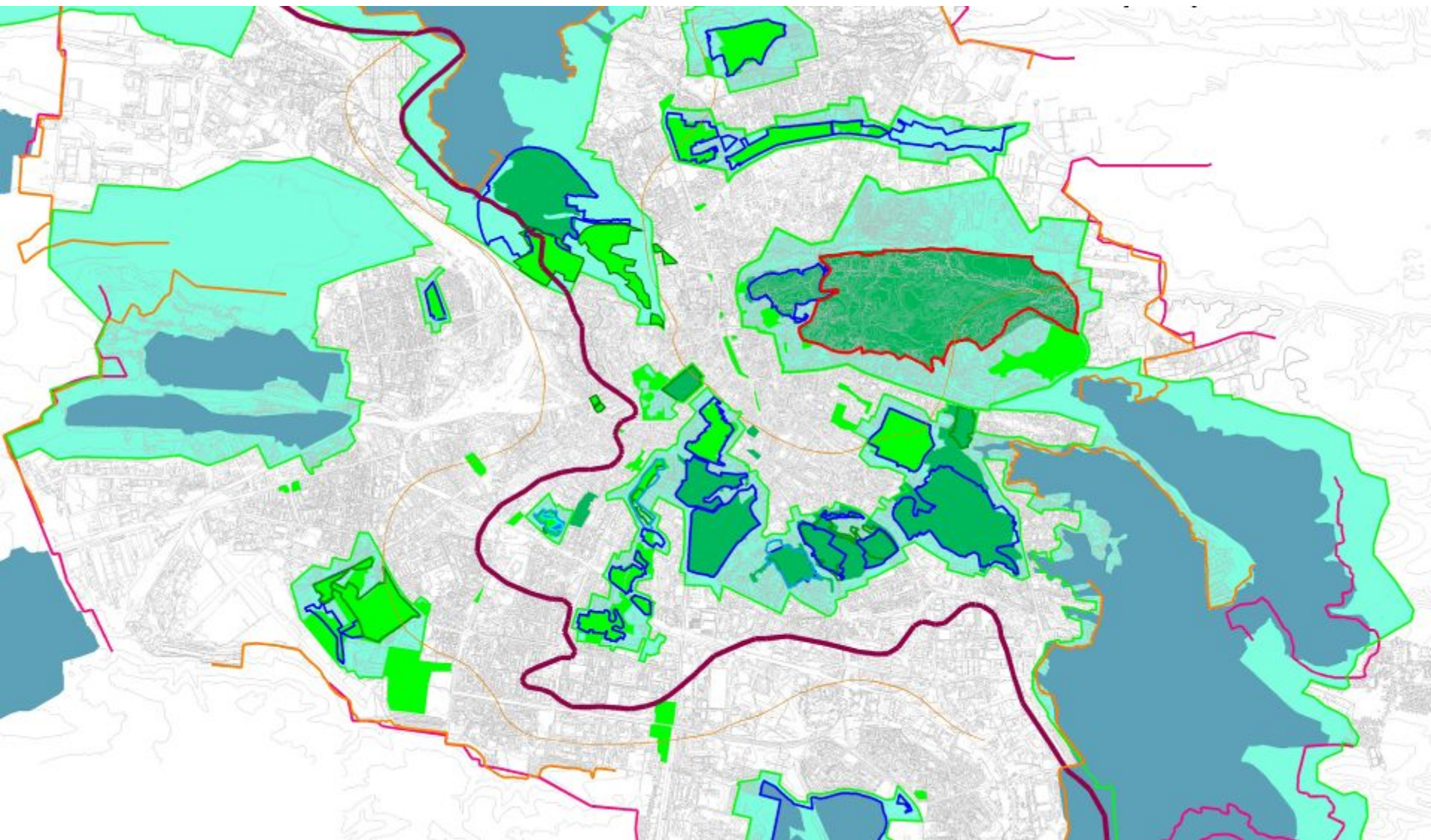
# Просторова структура м. Львова



# Природний каркас міста Львова



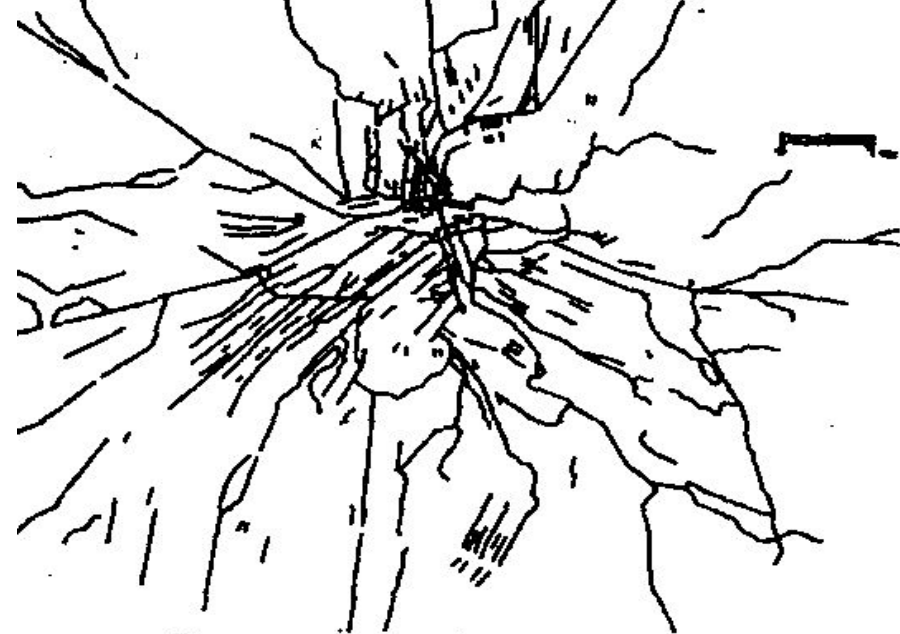
## Схема мережі відкритих озеленених територій міста





## Чинники впливу рельєфу на містобудівельне рішення:

- чинники, що впливають на розміщення та будівництво і використання споруд;
- чинники, що впливають на організацію міських комунікацій
- чинники, що впливають на стан навколишнього міського середовища (абсолютна висота над рівнем моря, конфігурація і форма рельєфу, експозиція схилів);
- фактори, що впливають на архітектурно-просторовий вигляд міста (ритмічні закономірності будови рельєфу, різновисотність ділянок, скульптурні форми).



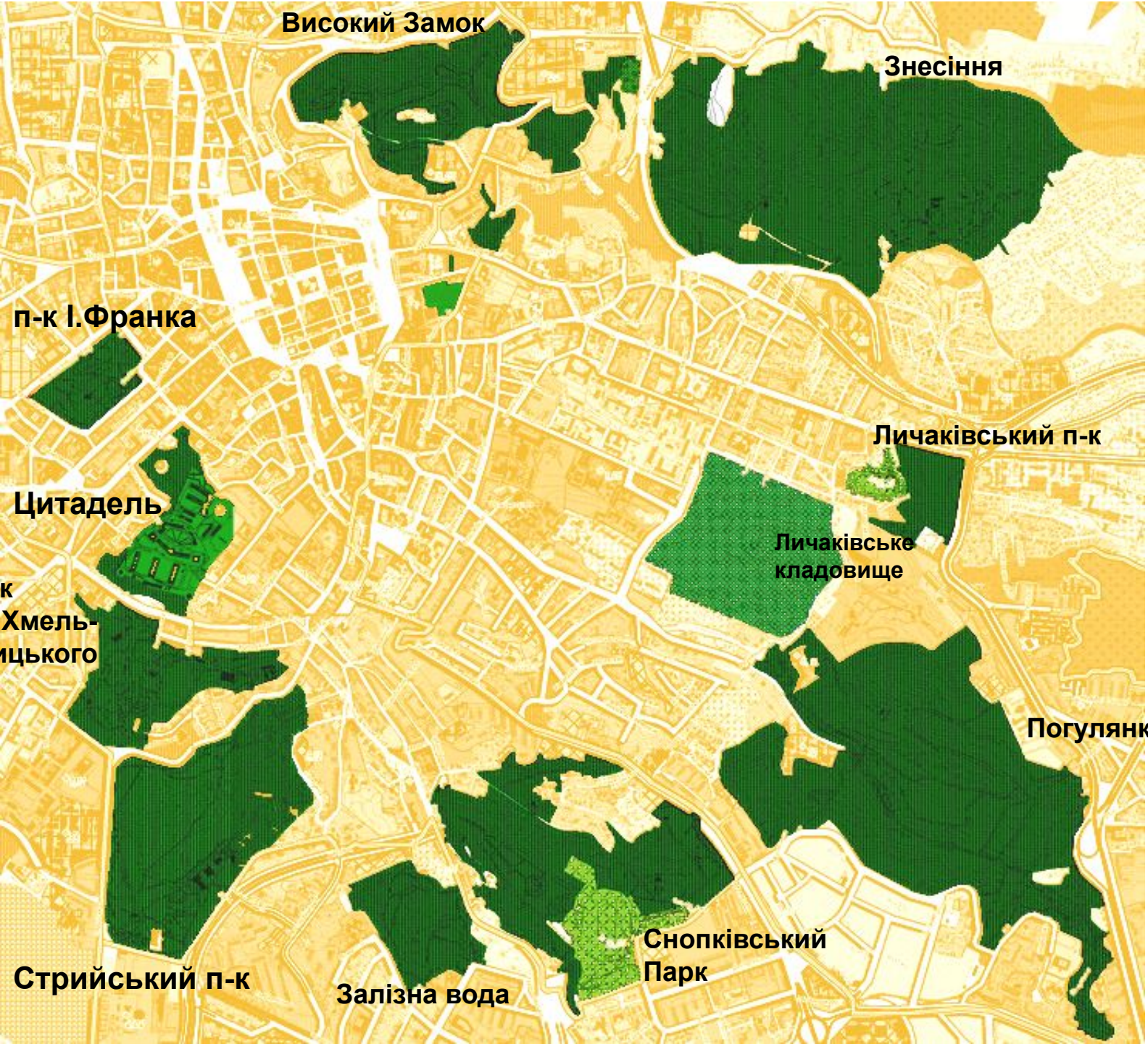
Система радіальних вулиць



Система концентричних вулиць

# Внутрішнє “Зелене кільце” Львова





# Друге “Зелене кільце Львова”

Високий Замок

Знесіння

п-к І.Франка

Цитадель

к  
Хмель-  
ницького

Личаківський п-к

Личаківське  
кладовище

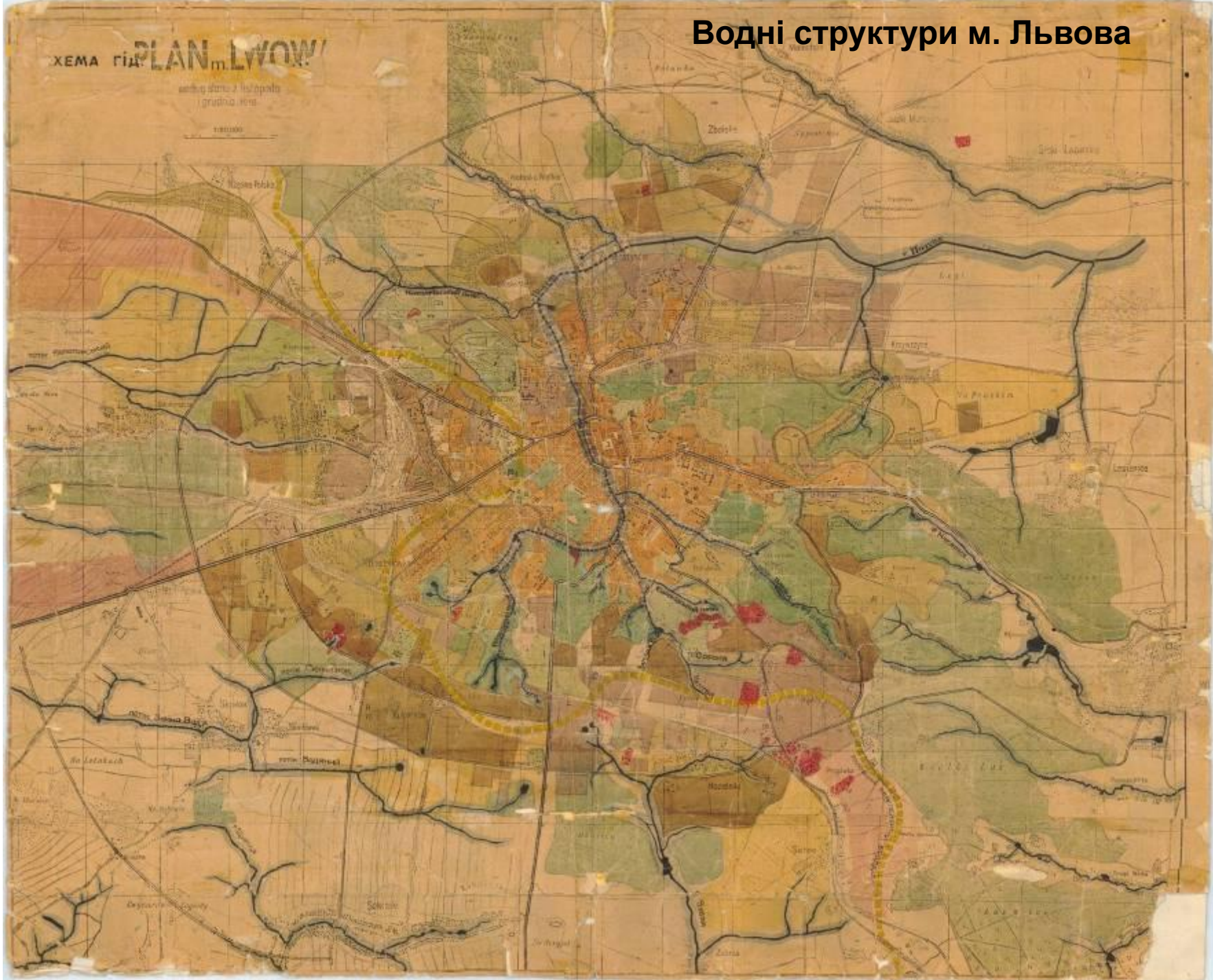
Погулянка

Стрийський п-к

Залізна вода

Снопківський  
Парк

# Водні структури м. Львова



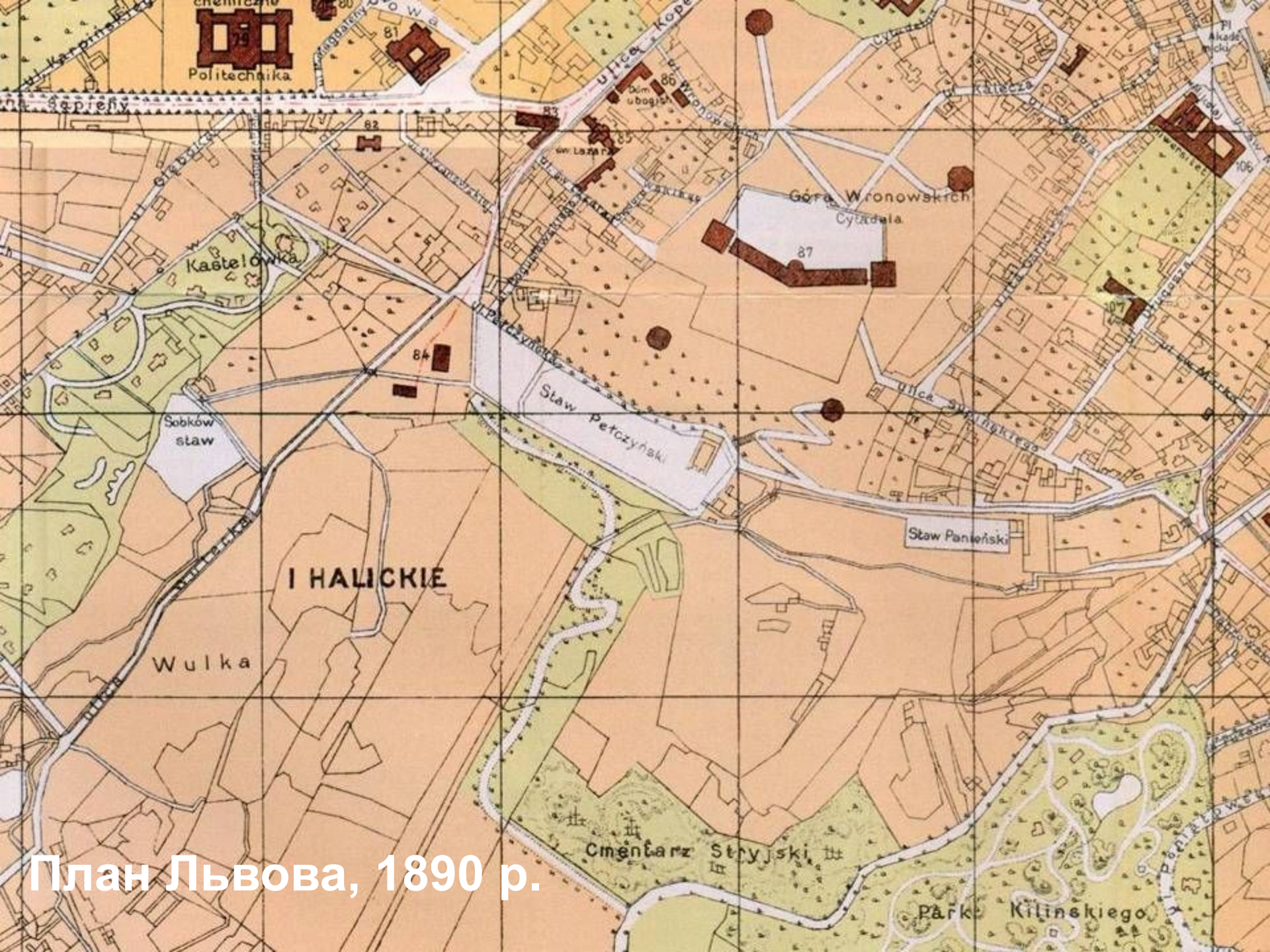
ПЛАН м. ЛЬВОВА

масштаб 1:100000

1:100000

# Пелчинський став





План Львова, 1890 р.

# Пелчинський став

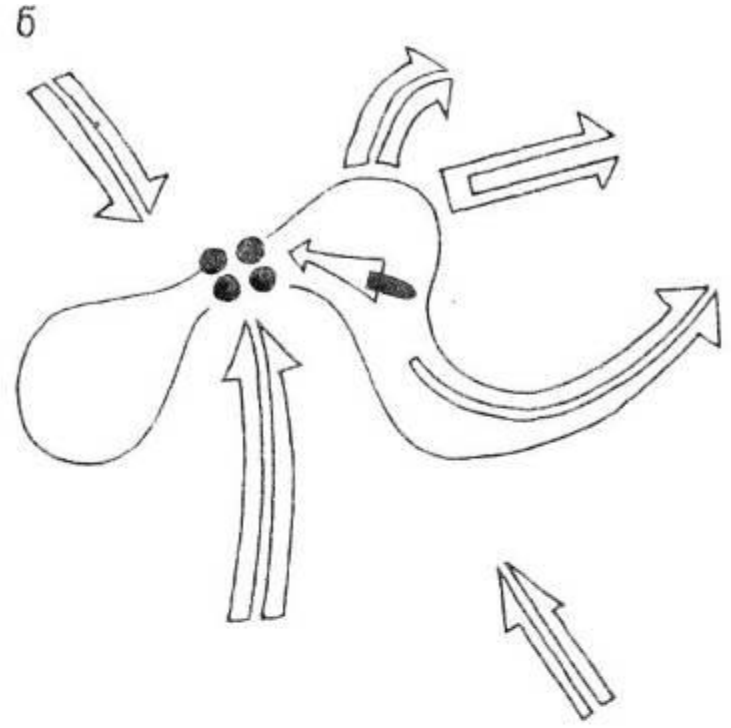
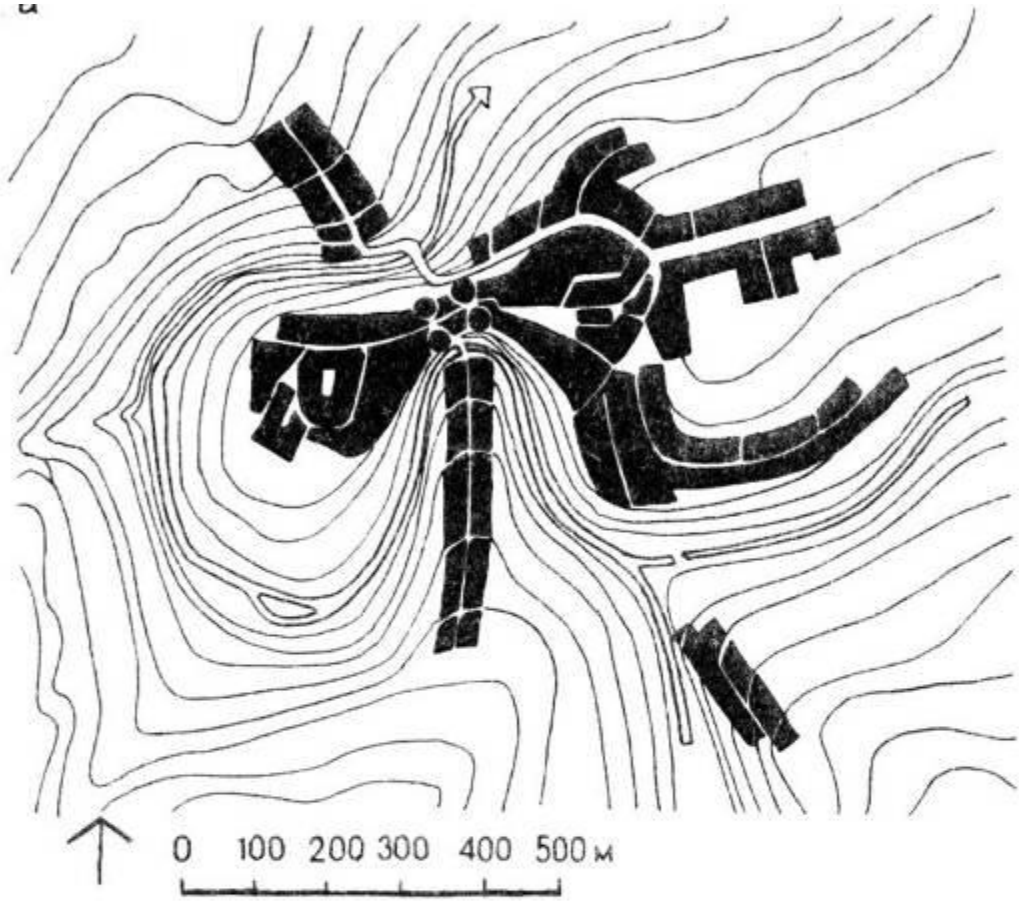


# Індонезія. Острів Балі. Рисові поля





# Освоєння ландшафту передбачає стратегію використання території





**Айян (Aigne) на півдні Франції.** Невеликий пагорб планувальноно підкреслено - спіралеподібна вуличка підводить до домінуючого в містечку простору — головної площі з церквою Св. Мартіна

# Гармонія міста та навколишнього ландшафту - місцевість

Містечко Кабреспайне, Франція



Місто Калабака (Греція) в  
Фессалійській долині





**Парк тхеквондо в м.  
Мучжу (Корея).  
Три зони  
символізуватимуть  
тіло, розум і дух  
людини**

# Перу. Мачу Пікчу (Machu Picchu) - місто Інків, 1440-1532 р.

Половина зусиль, витрачених на будівництво, пішло на підготовку ділянки і роботи по закладці фундаменту. Масивні підпірні стіни і ступінчасті тераси понад 500 років тримають місто, не даючи дощу і зсувам знести його зі скельного карнизу

Приклад інтеграції антропогенного ландшафту в природний



# Каракас – столиця Венесуели



**Мехіко – столиця Мексики, 21 млн. мешканців. В минулому місто палаців і скверів, нині - хаотичний забруднений простір з проблемами транспорту і безпеки**



# Ландшафти Лалібели (Ефіопія)





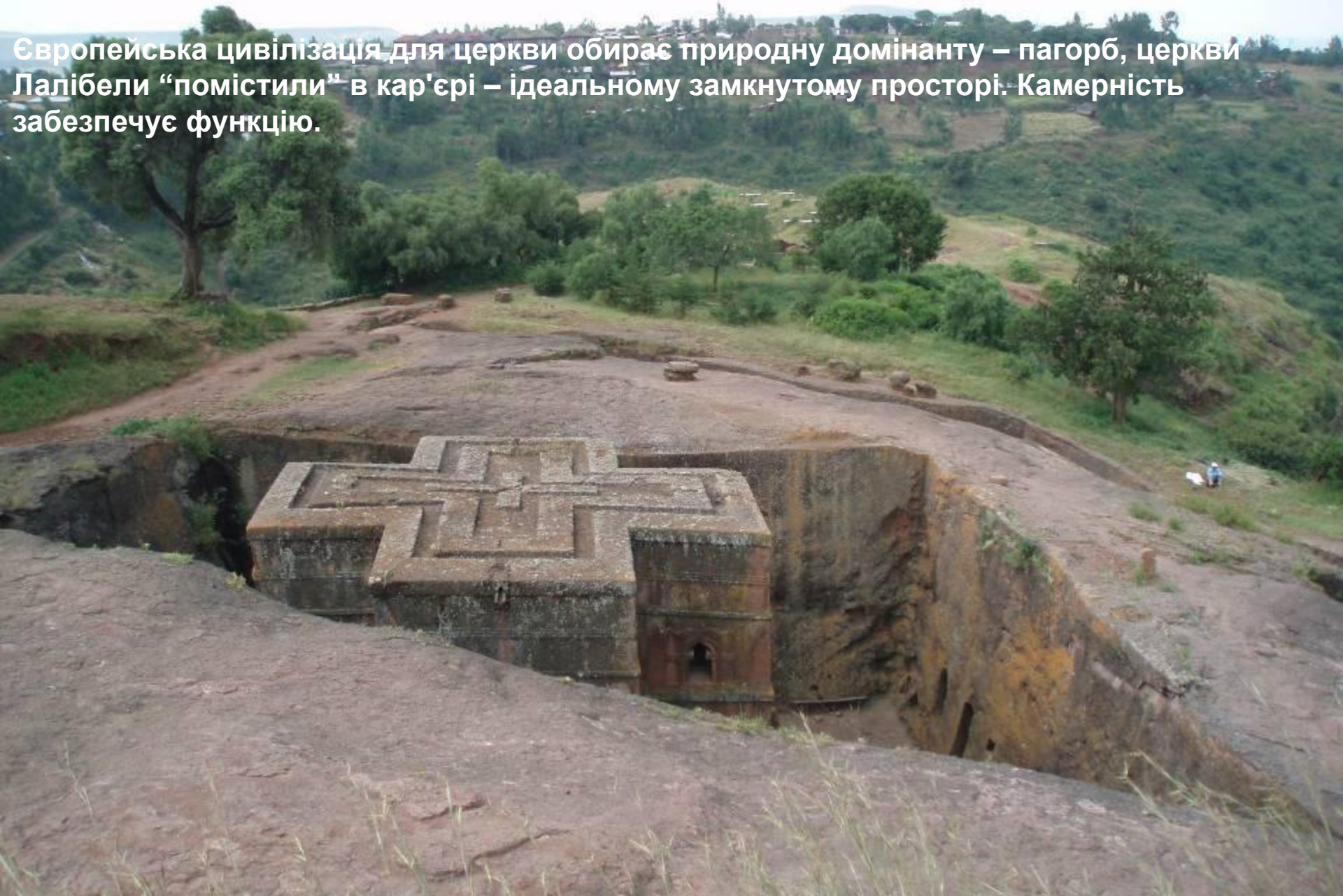
**Цінність Львова як історичної урбаністичної структури в інтегрованості міської тканини у природний ландшафт.  
Історичні силуети міста впізнавані лише з ландшафтом в якому закладалося місто і підлягають охороні на рівні з забудовою**



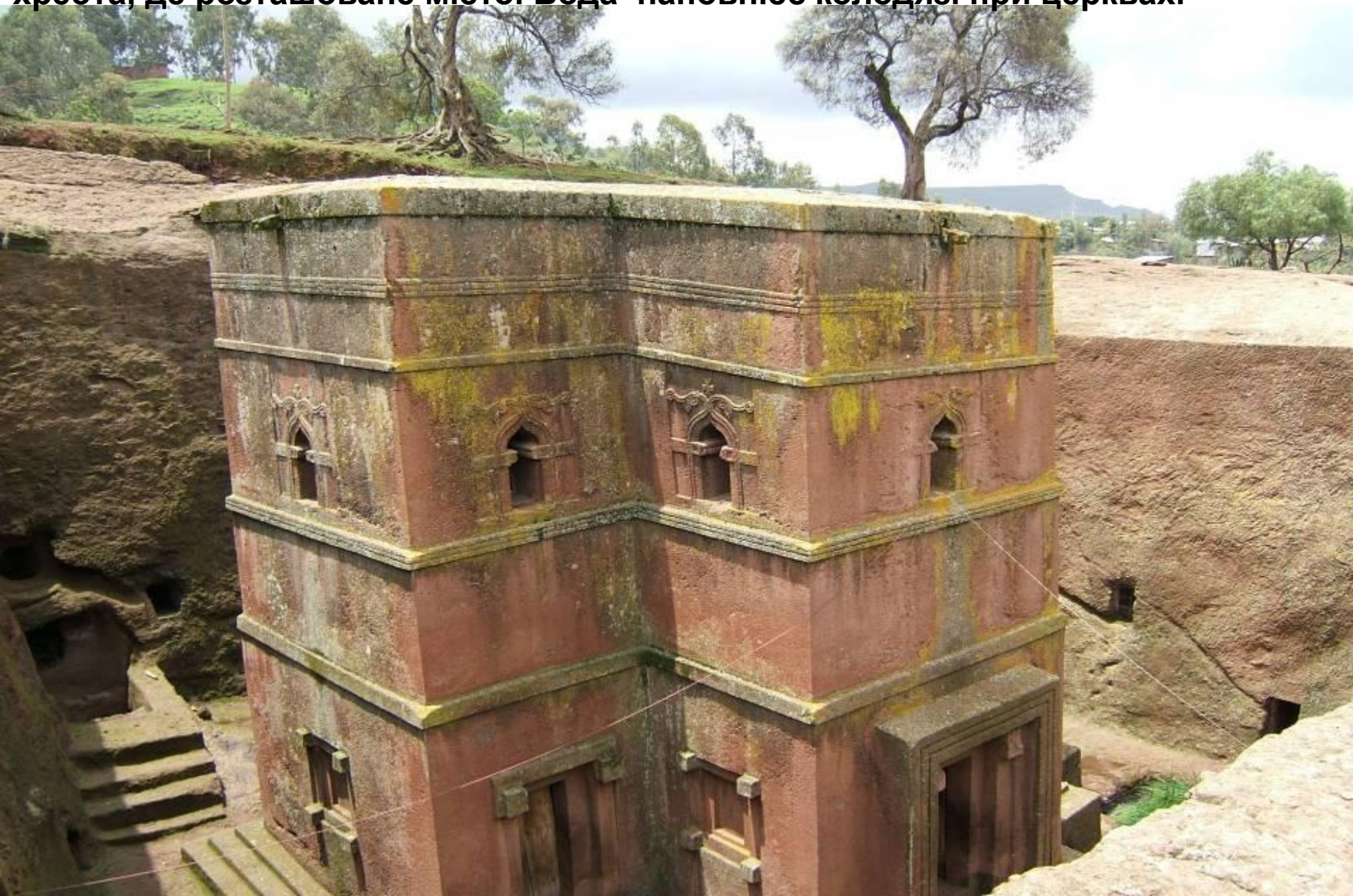
# Висічені в скелі церкви

Лалібела - місто на півночі Ефіопії, відоме монолітними церквами. Вважається, що більшість з них були зведені протягом XII-XIII ст. Всього налічується 13 церков, які об'єднані в чотири групи.

Європейська цивілізація для церкви обирає природну домінанту – пагорб, церкви Лалібели “помістили” в кар'єрі – ідеальному замкнутому просторі. Камерність забезпечує функцію.



**Церкви є досягненням інженерної думки, оскільки їх розташування пов'язане з артезіанською геологічною системою, яка подає воду на вершину гірського хребта, де розташоване місто. Вода наповнює колодязі при церквах.**



**В природний характер місцевості архітектура вносить нову масштабність - гігантська інженерна споруда змінює масштаб природного оточення.**

**2005 р. на європейській магістралі Париж - Барселона збудували міст через р. Тарн.  
Інж. М. Вірложо та англійський арх. Норман Фостер.**

**Висота найвищої опори моста - 343 метри (на 23 м. вище Ейфелевої вежі).**









Початково теорія урбаністики базувалася на принципі диктуючої ролі природного ландшафту – структура поселення формувалася в залежності від умов рельєфу. Тепер ландшафт формується “під урбаністичну ідею”



**Дубай.**

**Пальма  
"Дейра" (The  
Palm, Deira)  
найбільша з  
трьох "Пальм"  
з 41 "гілкою".**





# Об'єднані Арабські Емірати. Найбільший у світі проект будівництва штучних островів



**Ақтау** — місто в Казахстані, на узбережжі Каспію (Каспійське море - найбільше озеро на Землі), з 1964 по 1991 місто називалося Шевченко. Корпорація «Базис-А» починає будівництво адміністративно-житлового комплексу, що фактично створить бар'єр поміж містом і морем



# Проект екополісу-курорту на острові Зіра в затоці столиці Азербайджану – Баку



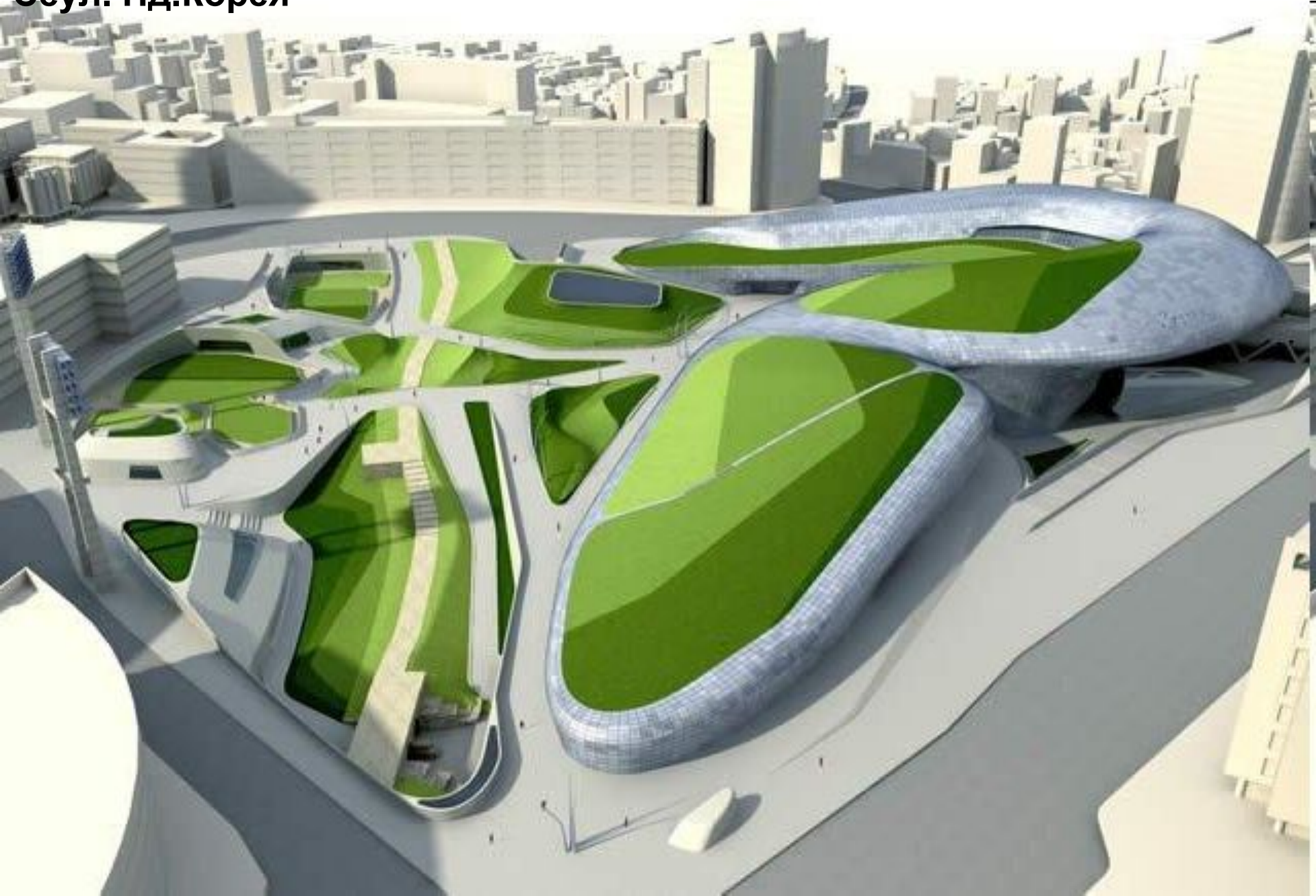
Спроектований датськими архітекторами. Ідея полягає у створенні семи урбанітичних вершин, як символу гірського Азербайджану. Будівлі органічної форми будуть нагадувати гірський хребет, який формуватиме силует острова.

**Архітектура - як штучний природний ландшафт. Стирання кордонів між ландшафтом і будівлею.**

Москва. Всесезонний спортивний комплекс, запроектований під кер. арх. М. Хазанова, «Курортпроект».



**Заха Хадід. Культурний центр «Дондемун Дизайн Плаза і Парк». 2009. Сеул. Пд.Корея**



**Львів розташований на стику Львівського нагір'я, пасма Розточчя та низинного Побужжя.**

**Через місто проходить головний Європейський вододіл, що розмежовує ріки Балтійського та Чорноморського басейнів**

